

Enheten för internationell
handelsutveckling
Patrik Tingvall

Välj ett objekt.

2022-12-19 Dnr 2022/01457-3

Finansdepartementet

Remissyttrande - Bättre konsekvensutredningar

Remissvar: DS 2022-22, Bättre konsekvensutredningar

Diarienummer: Fi2022/02452

Remissinstans: Kommerskollegium

Kommerskollegium välkomnar promemorian ”Bättre konsekvensutredningar” (Ds 2022-22) som utförligt beskriver problematiken, överväganden och riktlinjer gällande konsekvensutredningar, samt inkommer med förslag till ny konsekvensförordning.

Kommerskollegium har inga invändningar mot lagda förslag. Vad vi däremot ser är att det finns utrymme för ett mer utvecklat resonemang gällande målbeskrivning och prioritering vid konsekvensutredningar. Frågan om prioritering är särskilt angelägen att beakta när det förekommer flera mål och när målkonflikt kan uppkomma. Inte minst utgör tydliggörande av prioritering grund för möjligheten utvärderingar och policylärande.

Bakgrund

Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022-22) återger mycket förtjänstfullt syftet med konsekvensutredningar och att en konsekvensanalys bör påbörjas i ett tidigt skede. Det kan även lyftas hur den kritik som ibland riktats mot konsekvensutredningar förtjänstfullt beskrivs. En springande punkt i kritiken är att konsekvensutredningar tenderar att påbörjas i ett alltför sent skede. För en överblick utgör beskrivningen av OECD:s (2012) internationella jämförelse mellan länders riktlinjer och utförande av konsekvensutredningar ett värdefullt underlag (Ds 2022-22, kapitel 4).

Syftet med konsekvensutredningar

En central passage i promemoria Ds 2022-22 är beskrivningen av de delar en konsekvensutredning bör innehålla. En väl designad konsekvensutredning bör enligt nuvarande ordning beskriva:¹

- målet med förslaget
- alternativa lösningar
- konsekvenser av icke beslut
- andra effekter och överväganden
- kravet på uppföljning.

Varken i gällande, eller det lagda förslaget till innehåll i konsekvensutredningar (DS 2022-22, sida 88) tydliggörs problematiken gällande prioriteringsfrågan i de fall där flera mål förekommer. En punkt där det kan finnas förbättringspotential är problematiken kring förslag som kan styra mot flera mål.

Förslag till förtydligande/tillägg gällande konsekvensutredningars innehåll

- Förekommer det flera mål med ett förslag bör det i en konsekvensutredning anges vad som är det prioriterade målet, eller om möjligt, rangordna målen.

Motiv till tillägg

För ett gott policylärande är möjligheten till utvärdering av utförd politik centralt, detta för att evidens, politik, och policyinstrumentmix skall kunna länkas samman till en väl integrerad beslutskedja (OECD 2012, Tillväxtanalys 2015). En återkommande kritik i detta sammanhang är svårigheten att utvärdera åtgärder med flera mål där tydlig prioritering mellan de olika målen saknas (Tillväxtanalys 2016, ESV 2007, SOU 2007:75, Vedung 2009). Genom att redan i instruktionerna till en konsekvensutredning förorda målprioritering stärks förutsättningarna för välriktade utvärderingar och policylärande. I korthet välkomnar Kommerskollegium därmed promemoria Ds 2022-22 men ser ett värde i ett förtydligande kring prioriteringar vid styrning mot flera mål.

---

¹ Se även ESV 2015:19, ESV 2012:43, SB PM 1995:2.

Referenser

ESV, (2007). Resultat och styrning i statsförvaltningen
Ekonomistyrningsverket 2007:23.

ESV, (2012:43). Programteori och verksamhetslogik,
Ekonomistyrningsverket.

ESV, (2015:19). Vägledning Tänka efter före, Ekonomistyrningsverket.

OECD, (2012). OECD Reviews of Innovation Policy: Sweden. OECD
Publishing.

SB PM (1995), Att styra genom regler, Statsrådsberedningen, SB PM
1995:2.

SOU, (2007). Att styra staten - regeringens styrning av sin förvaltning,
SOU 2007:75, Regeringskansliet.

Tillväxtanalys, (2015). Tillväxt genom stöd – en bok om statligt stöd till
näringslivet, Serienummer: Tillväxtfakta 2015, Tillväxtanalys.

Tillväxtanalys. (2016). Fokus på resultat – en analys av tillväxtpolitisk
återrapportering. Tillväxtanalys PM 2016:10.

Vedung, E, (2009). Utvärdering i politik och förvaltning. 3 uppl. Lund:
Studentlitteratur.